

*No cure no pay***College van Afgevaardigden beraadt zich op versoepeling verbod**

Het verbod op no cure no pay is niet langer heilig. Op verzoek van de Algemene Raad heeft het College van Afgevaardigden op donderdag 27 maart jl. de wenselijkheid van opheffing besproken.

Invoeren van *no cure no pay* moet het rechtsstelsel toegankelijker maken voor rechtzoekenden DIE, zonder keiharde zaak, net boven de toevoegingsgrens zitten. De discussie volgt op de overweging van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) in de zaak Engelgeer dat voor letselschadeadvocaten het verbod op *no cure no pay* in strijd is met de mededingingswet. Om de gangbare situatie te kunnen handhaven, is een noodverordening van kracht totdat de discussie afgerond is.

Omdat niemand de gevolgen voor de Nederlandse rechtspraktijk helemaal kan overzien, wil de Algemene Raad *no cure no pay* voorlopig reserveren voor de letselschadepraktijk. Later kan bekeken worden of uitbreiding naar andere rechtsgebieden wenselijk is.

No cure no pay heeft nadelen, maar door Orde-regulering en standaardcontracten zouden die te beheersen zijn. Zo moet de beloning bijvoorbeeld in verhouding zijn met de risico's van de zaak. En als de aansprakelijkheid van te voren vaststaat, is

no cure no pay niet geoorloofd.

De meningen in het College van Afgevaardigden lopen uiteen en er zijn nog veel vragen.

OOK BUITEN LETSELSCHADE?

Hoe groot is bijvoorbeeld de groep mensen die nu geen toegang hebben tot het rechtsstelsel? J. Maas (Rotterdam) stelt voor om dat eerst te onderzoeken, en voor schrijnende gevallen een andere oplossing te bedenken. Hij is tegen *no cure no pay*, want waarom zou het nu opeens niet meer strijdig zijn met de essentialia – onafhankelijkheid, integriteit – van de beroepsgroep?

De scheiding van geesten loopt dwars door de fracties heen. Zo vindt R. van Moorsel, ook uit Rotterdam, het voorstel om het verbod op te heffen juist buitengewoon goed. Hij stelt voor om *no cure no pay* meteen maar uit te breiden tot buiten de letselschade. De geuite angst dat het politiek niet haalbaar zou zijn, lijkt hem ongegrond. Ik kan me niet voorstellen dat justitie een verordening, in lijn met de overwegingen van de NMa, voordraagt voor vernietiging.

A. de Feijter (Arnhem) wil het verbod op *no cure no pay* handhaven, met dien verstande dat het bij letselschade, in geval het tot ongewenste hardheid zou leiden, opgeheven moet kunnen worden.

Deze benadering is in lijn met een alternatief voorstel van de Overlegcommissie Beroeps- en gedragsregels, en berust op de vrees voor onaanvaardbare aantasting van de essentialia van het beroep.

NOORDEN IS TEGEN

De Alkmaarse fractie is uitgesproken tegen *no cure no pay*. Een proef zou een hellend vlak zijn, waarvan terugkeer onmogelijk is. Leeuwarden ziet er evenmin veel in. J. van der Meulen constateert namens de noordelijke fracties dat door *no cure no pay* het risico in een zaak verlegd wordt van de cliënt naar de advocaat. Advocaten zullen kansarme cliënten laten liggen waardoor het beoogde doel, een betere toegankelijkheid van het rechtsstelsel, niet wordt bereikt. Tel daarbij op dat de onafhankelijkheid van de advocatuur in gevaar komt, en het noorden van Nederland is tegen.

J. Peek (Breda) evenwel onderschrijft het idee dat het rechtsstelsel toegankelijker moet worden. Hij wil particulieren die het financieel moeilijk hebben de mogelijkheid van *no cure no pay* bieden ook in andere dan letselzaken. Hij vraagt zich af hoe de gespecialiseerde advocaten over de kwestie denken. De Amsterdamse letselschade advocaat J. Beer zegt dat de huidige situatie, waarin letsel-

De Afgevaardigden in Utrecht waren zeker niet eensgezind.

Foto's Eelco Loode

Angst is geen roeping

Zonder advocaat had politieman Lancee nimmer de miljoen gulden vergoeding ontvangen voor de schade die de overheid hem had toegebracht. Het zelfde geldt voor Willem Oltmans.

En voor de geestelijk raadsman Spijker, die Defensie aanklaagde in de doofpottaffaire van de ontplofte oefenmijn. Alle drie waren eenlingen die in meerdere en mindere mate het predikaat lastig of querulant kregen, en die de overheid als machtige wederpartij tegenover zich troffen.

De eigenwijze advocaten die zich aan zulke zaken wagen, moeten een dikke huid hebben, een sterke ruggengraat en wellicht enige rechtlijnigheid. De advocaat van een omstreden zaak staat – hoe onterecht ook – dikwijls bloot aan verguizing.

Wie zich daar nog nooit iets van heeft aangetrokken is de Franse advocaat Jacques Vergès; veruit de meest gehate advocaat van Europa. Hij verdedigde onder meer de oorlogsmisdadiger Klaus Barbie en terrorist Carlos. Momenteel behartigt hij de belangen van Milošević in een procedure tegen Nederland voor het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg.

In een interview motiveerde hij ooit zijn optreden voor de grootste schurken van de mensheid vrij vertaald als volgt. ‘Hoe groot de schoft ook is, hoe ernstig diens misdaden ook, de misdaden van de overheid zijn altijd groter en zij wordt daarvoor niet gestraft.’ Volgens Vergès is de staat de grootste vijand van de individu.

De drijfveren van Vergès kunnen worden verklaard uit het feit dat hij een halve Vietnamees is en refereert aan het optreden van de Franse staat als koloniale overheerser.

Die *Leitmotiv* mag dan verstrekkend en anarchistisch van aard zijn; verwerpelijk is zij beslist niet. Integendeel, zij staat dicht bij de grondgedachte die is meegegeven aan de Nederlandse balie in de inleiding tot de Ereregels van 1968, de voorloper van de huidige gedragsregels voor advocaten:

‘De advocaat is dankzij zijn onafhankelijkheid nog altijd bij uitstek geroepen de belangen van hen, die alleen staan tegenover overheid, tegenover de massa ofwel tegen de macht van een invloedrijke groep, vrijelijk te verdedigen.’

Hoe belangrijk dit fundamentele uitgangspunt is, bleek al in 1969 toen enkele Amsterdamse kantoren hun advocaat-stagiaires verboden de verdediging van de Maagdenhuisbezitters op zich te nemen uit angst voor reputatieschade (zie E.W.A. Henssen *Twee eeuwen advocatuur in Nederland*, Kluwer 1998, p. 225 v.). Die houding leidde destijds tot grote verontwaardiging, binnen en buiten de balie.

De actualiteit van deze bijzondere roeping is niet verminderd. Het is echter de vraag of zij wel stevig is verankerd in het achterhoofd van iedere Nederlandse advocaat. Wie zich ergert aan het optreden van een collega of confrère die zich inzet voor de belangen van de eenling, of het nu om Pim Fortuyn gaat of om prinses Margarita, zal daarvoor niettemin respect moeten opbrengen indien de advocaat zich door genoemde *Leitmotiv* laat leiden. De enige tot wie de individu zich kan richten, is tenslotte zijn advocaat.

Het is kwalijk dat Simmons&Simmons Trenité in Rotterdam zich daarvan geen rekenschap voordat het kantoor – uit angst dat zijn reputatie door de zaak-Margarita zou worden beschadigd – *rücksichtslos* zijn respectabele adviseur Slagter de laan uit stuurde.

Angst is geen roeping.

>

schadebureaus het verbod op *no cure no pay* ontduiken, leidt tot ongewenste uitwassen. Een betere regulering is noodzakelijk. Vooral advocaten, met hun goede opleiding en tuchtrechtelijk toezicht, zouden de belangen van cliënten uitstekend kunnen dienen.

BESLUITEN IN JUNI

Op verzoek van het College stelt de Algemene Raad een vervolgotitie op. Daarin zal nogmaals aandacht worden besteed aan de groep justitiabelen die gebaat is bij resultaatafhankelijke beloning. Bovendien zal de AR bekijken of het voorstel om *no cure no pay* te beperken tot letselschade, verantwoord is. De afgevaardigden zullen de komende tijd hun achterbannen raadplegen. Het College zal in juni opnieuw vergaderen over de wenselijkheid van en de te stellen voorwaarden aan *no cure no pay*.

Jan Pieter Nepveu

Toevoeging bij strafbeschikking

De Algemene Raad heeft zich achter het advies van de Adviescommissie Strafrecht geschaard betreffende de wetsvoorstellen ‘buitengerechtelijke afdoening’. Daarin stelt de commissie onder andere dat het wetsvoorstel (met daarin de strafbeschikking) een fundamentele inbreuk vormt ‘op de noties van machtscheiding en evenwicht van machten die kenmerkend is voor een rechtsstaat’. De Algemene Raad voegt daar in de aanbiedingsbrief aan minister Donner aan toe

dat het goed is dat in de wetsvoorstellen is geregeld dat bepaalde strafbeschikkingen slechts mogen worden uitgevaardigd als de verdachte, bijgestaan door een advocaat, is gehoord. Het ligt dan echter voor de hand om ook de regels omtrent toevoegingen te veranderen, zodat in daarvoor in aanmerking komende gevallen een toevoeging kan worden gevraagd door personen die met zo’n strafbeschikking worden geconfronteerd, aldus de Algemene Raad.